Рік II. [stamp: ...burgischerstr. 73/II Ukrainischer Pressedienst] Четвер 6. березня 1941. Ціна 30 сот.

КРАКІВСЬКІ ВІСТІ

Щоденник, виходить кожного дня, крім неділь і свят

АДМІНІСТРАЦІЯ: Краків, Райхсштрассе 34. Тел. 230-39
РЕДАКЦІЯ: Краків, Ожешкової 7. — Тел. 104-81

„Krakauer Nachrichten" — Tageszeitung.
Administration; Reichsstrasse 34.
Schriftleitung; Orzeszkowagasse 7.

ПЕРЕДПЛАТА в краю і закордоном:
місячно . . . . . 6 зол.
Курс 1 нім. марки — 2 зол.
5 чеських корон — 1 зол.

Німецькі війська входять до Болгарії згідно з плянами

БЕРЛІН, 5. III. — Головне Командування Німецьких Збройних Сил подає:

Німецькі війська входять до Болгарії згідно з пляном.

Легкі боеві літаки під охороною ловецьких машин бомбардували вчора пополудні одно летовище у Північній Англії. Бомби знищили багато ганґарів і схоронищ.

Вночі на 4. III. німецькі боеві ескадри заатакували портові і промислові обекти у Кердифі. Німецькі бомби попали у важні військові обекти і спричинили там велик вибухи й пожежі.

На східньому побережжі Шкотії боеві літаки обкинули запальними і розривними бомбами портові обекти й корабельні майстерні у Нюкасил. Також і тут завважили корисні наслідки боєвих дій.

Підчас атаки на різні летовища на північ від Лондону, німецькі летуни знищили ганґари, сховища, склади погінних матеріялів і муніції та кілька літаків на землі. Біля південного побережжя Англії один боевий літак затопив торговельний корабель містоти 3.000 тон. Інший торговельний корабель осів після двократної атаки непорушно на хвилях на схід від Ебердін. Крім втрат у британських кораблях, про які вже вчора згадувало военне повідомлення, німецькі літаки затопили 2. III. ще один торговельний корабель містоти 8.000 тон у віддалі 25 км. на захід від Гебридів.

Німецькі летунські ескадри, що діють на Середземному морі, вдатно заатакували британські відділи біля Аджедабії. Німецькі летуни поцілили бомбами зосереджені вантажники й кольони військ.

Німецька змоторизована стежа, що посувається наперед у лібійській пустині, взяла знову полонених та опанувала один британський панцирний віз.

Минулої ночі ворог скинув у кількох місцевостях західної Німеччини декілька розривних і велику кількість запальних бомб. Вони не спричинили ніяких військових шкід і поцілили деяку кількість домів та вбили й ранили кілька цивільних осіб.

—o—

Привітання німецьких військ у Софії

СОФІЯ, 5. III. — Населення Софії радісно й по приятельськи вітало перші військові самоходи німецьких збройних сил, що появилися на вулицях Софії. Болгарське населення, особливо болгарські хлібороби, вітало німецьких вояків як товаришів зброї зі світової війни. Коли опісля загуділи в повітрі моторі літаків, ніхто не побоювався, що це надлетіли англійці, щоб здійснити свої погрози, бо всі знали, що це були німецькі ловецькі літаки, що „у відповідь на брехні англійської пропаґанди промовили ясно і зрозуміло".

—o—

Цар Борис серед німецьких вояків

СОФІЯ, 5. III. — Останньої неділі болгарський король Борис III., зодягнений у цивільний одяг, приглядався німецькому військові, як воно, у кількох місцях, вмашерувало на болгарську територію. В одному місці один німецький вояк пізнав короля, після чого німецькі військові частини захоплено вітали Бориса III. Король Борис привітно розмовляв з німецькими старшинами й вояками та живо цікавився виглядом мужви та військовим виглядом. Король великодушно роздавав німецьким воякам свої автографи (підписи).

Втеча анґлійських повзів

РИМ, 5. III. — Головне Командування Італійської Армії подає:

На грецькому фронті ескадри італійських бомбовиків успішно бомбардували ворожі дієві точки й оборонні становища. В летунських боях італійці зістрілили 3 ворожі літаки. Не вернулися два італійські літаки.

У Північній Африці німецька панцирна частина звела бій з ворожими панцирними відділами та примусили їх втікати. Німці взяли полонених і здобули военний матеріял.

Ворог знову заатакував більшими силами Джарабуб та взивав твердиню піддатися. Італійський ґарнізон відповів на те артилерійським вогнем.

У Східній Африці італійські війська відбили ворожу атаку в районі на захід від Ґондару. На інших частинах фронту стежні й артилерійські дії.

Зірвання анґльо-болгарських взаємин

ШТОКГОЛЬМ, 5. III. — У вівторок вечером подали в Лондоні офіційно до відома, що британський уряд рішив зірвати дипльоматичні взаємини з Болгарією. Британський посол у Софії, Рендел, покине тепер той край. Офіційльний комунікат додає, що „зірвання взаємин не означає ще обовязково виповідження війни, але коли німецькі війська поведуть якусь акцію, тоді Англія безоглядно піде походом проти Болгарії".

Яких нам треба інтеліґентів?

Питання про потребу українських інтеліґентів не раз уже обмірковували в пресі. Проте, це питання далеко ще не розвязане, та воно актуальне знову тут, у Ген. Губернаторстві. І тим більше, що сьогодні ще ні батьки, ні суспільні працівники не вирішили тут, до яких шкіл віддавати дітей та за які школи слід би старатися й розбудовувати.

Отак напр. над єдиною в Холмщині й першою в Холмі українською гімназією враз завис грізний знак запиту: „Чи потрібно нам стільки ґімназистів і ґімназисток, себто молодих людей не з фаховою, а з загальною освітою?"

Голоси поділилися. Одні боронять одної думки, другі — іншої. А тимчасом число учеників холмської ґімназії вже зменшилося (від початку року) на 40 відс. Суперечки продовжуються і набирають засадничого характеру. Найголосніші докази ті, що — мовляв — часи змінилися і нам потрібно якнайбільше людей фахових. Слушно. Але чи з цієї правди випливає друга правда, що цих ґімназистів є вже забагато й було б забагато ґімназійних матуристів?

Як перед світовою війною, так і після неї ми нераз чули про так звану надпродукцію інтеліґентів в Европі, — хоч топи в морі, як бразилійці зайву каву. Чи є підстава побоюватись такої надпродукції молодих українців у Ген. Губернаторстві з середньою загальною освітою? Хто думав би, що так, той дуже помилявся б.

У чому була б помилка, зрозуміти не важко:

По-перше, нема й не може бути якоїсь загальної норми щодо числа інтеліґентів для всіх країн світу, а тим більше людей того чи іншого фаху. Потреба фахівців зовсім залежить від характеру країни: інша потреба у хліборобських країнах, інша у промислових, торговельних і т. д. Не можна також казати, що в Холмщині повинен учитися в ґімназії такий самий відсоток молоді, як в якійсь іншій країні. Холмщина мусить мати стільки молодих людей з ґімназійною матурою, скільки їй потрібно.

По-друге, помилковий погляд, що загально-освітня ґімназія не служить ідеї продукування фахових людей. Адже матурист, ідучи на вищі студії, вже вибирає собі фах: правника, адміністратора, лікаря, дентиста, вчителя. Хіба ці фахівці вже не потрібні?

По-трете, так є в нас і так є скрізь: молоді люди з ґімназійними студіями творять той інтеліґентний бюровий кадр, без якого годі обійтися.

Ясна річ, що при вирішуванні питання, чи потрібні ґімназії та інші школи, напр., у Холмщині, треба виходити не з практики інших країн, а з потреб рідної країни. А ці потреби тут зовсім не такі, як деінде.

• Поляки з аж надто відомих причин намагалися цілком „обезінтеліґентнити" Холмщину. І майже осягнули свою мету. Не зважаючи на значний приплив інтеліґентів з ін-

них земель, нам дуже бракує людей, щоб обсадити ті становища, що вже від півтора року чекають на нас. А що було б, як би ці інтеліґенти нагло залишили нас? Ми відчули б величезну недостачу учителів середніх шкіл, правників, лікарів і т. д. А нам ще потрібні кандидати до учительських семінарій, духовної академії, на самоуправників, журналістів і ін. Ще більше можуть нам сказати цифри.

Холмщина (з Підляшшям) нараховує коло 250.000 українців і має всього одну ґімназію в Холмі, а в ній сьогодні коло 630 учнів, з того холмщан — коло 380. Отже один ґімназист - холмщанин припадає пересічно на 660 душ українського населення. Візьмім тепер повіт, приймім — із 50 тисячами українського населення, з повітовим містом, з десятком містечок і з десятками сіл. Отже цих 50 тисяч населення дістало б у найщасливішому випадку 75 інтеліґентів (з вищою, середньою і неповною середньою освітою) — лікарів, правників, учителів, священиків, війтів, писарів і різного роду урядовців. Себто: незначний відсоток того, чого вимагає вже сьогоднішня дійсність.

А коли ми візьмемо ще під увагу, скільки маємо фахових шкіл і скільки нам тепер потрібно різного роду фахівців — від аґрономів до кооператорів, бухгальтерів, будівничих, механіків, електротехніків і т. д., то мусимо сказати собі гірку й загрозливу правду: нам треба інтеліґентів з усіх ділянок знання і ніякої освіти не можна окреслювати, як „непотрібну". Сьогодні в нас не може бути питання: ґімназія, чи інші школи? Нам усього бракує.

Наприклад страшенне бракує нам підготованих бюрових інтеліґентських сил. Маємо лише трохи інтеліґентів з деякою освітою, що сьогодні, як непідготовані урядовці, залишаються без праці, або губляться при невідповідних для них варстатах. Щодо сільського вчительства, то в цій ділянці стан просто загрозливий. Учительська семінарія у Криниці має перед собою велитенське завдання однаково при вишколюванні нових сил, як дошколюванні „некваліфікованих" і перешколювати передвоєнних, з польськими учительськими семінаріями.

До того треба тямити, що взагалі для всіх українців у Ген. Ґубернаторстві є лише дві ґімназії: у Холмі та Ярославі. Кожна з тих ґімназій не має ніякого „специфічного" характеру і тому в кожній з них учиться наша молодь без уваги на своє територіяльне походження та будучий терен діяльности. Тим більше — ці обидві ґімназії повинні бути вщерть виповнені українською молоддю, якій ніколи не зашкодить загальна середня освіта.

В. Островський.

——o——

Напередодні залізної весни

(Від нашого кореспондента)

Відень-Берлін, початок березня 1941.

В поспішному поїзді з Берліна до Відня, переповненому німецькими й закордонними журналістами, з оживленням велася балачка на тему найновішої невдачі анґлійської пропаґанди. Як відомо, в Німеччині ввели звичай збирання пожертв на зимову допомогу шляхом розпродажі різних гарно обдуманих і мистецько виконаних памяток. Колекцію тих німецьких чічок знають читачі „Краківських Вістей" з похвал нашого віденського товариша у честь німецької „червоної карнавки". Чергова збірка відбувалася мин. суботи і неділі, при чому всі квестанти послуговувалися на цей раз шкляними плякетками з витисненими портретами великих німців: Бісмарка, Фридриха Великого, Бліхера, Моцарта, Канта, Ґете, Бетовена, Ленбаха... Між плякетками не забракло, зрозуміло, портрету найбільшого німця сучасности — канц. Адольфа Гітлера. І тут саме суть розмов численного пресового товариства в ваґоні далекобіжного поїзду, що віз нас знову до Відня на урочистий акт болгарського приступлення до пакту трьох великодержав. Чужинецькі журналісти дивувалися: напередодні збірки анґлійці закликали населення Німеччини до бойкоту плякеток Фірера. Вислід? Вже в суботу ранком, у восьмій не можна було купити тої плякетки за марку (звичайно ціна відзнаки не може перевищати 20 феніґів), коли ж ми прибули до Відня, на двірці довідалися, що ледви чи можна ще дістати останні відзнаки з плякеткою Фірера по... 10 марок за штуку! Закордонні звітодавці добачували в цьому факті певну символіку: цілком точнісінько, фатально орієнтуючись у настроях, програла Анґлія свою балканську партію, на підсилення якої ще в останній хвилині поспішним літаком вислала мін. Ідена до турецької Анкари, намагаючись викликати неспокої й саботажні акти в самій Болгарії.

Не будемо описувати самого акту в розкішній палаті кн. Євгена з Савої. Тло його відоме з попередніх: почесна сторожа, квіти на ступнях палати, — великий стіл в Жовтій салі, заповненій однострoями дипльоматії, війська і численної преси. Урочистий тон промови мін. фон Рібентропа, який висловлюючи радість з приводу приступлення четвертої держави до пакту трьох, дав зовсім пророчисто зрозуміти, що в найкоротшому часі треба сподіватися такої ж постанови чергових держав, пригадав усім слухачам недавню візиту югославянських державних мужів у Німеччині. Натяки міністра, мовляв, з провесною на місце **анґлійських брехонь прийдуть німецькі факти** — ще раз привернули настрій останньої мінхенської промови Фірера, що Вожд Німеччини заповів наближання залізної весни. Під знаком тієї весни, весни рішального бою за долю Европи, пройшов цілий болгарський акт. Мирову поставу Болгарії пригадав премієр Філов, кажучи про вірність Болгарії пактам зі зусідами і традиційним приязним взаєминам з СССР. Прийняття достойників Фірером — надало самому актові лише більшої поваги та відбилось напевне милим відгуком у тій славянській країні, що не дозволила зробити себе жертвою анґлійських інтриґ.

Ще у Відні застали нас відгуки цієї події зза кордону. Постанова Болгарії викликала найбільше враження в Югославії. У Білгороді — як запевняють німецькі кореспонденти — найсильніше відчули, що Німеччина вибила анґлійцям ще один атут з рук. Греція опинилася самотою. Віденський акт це безпосередня відповідь на нову подорож Ідена. „Всіми силами — пише „Берлінер Льокаль Анцайґер"— намагалася британська дипльоматія також і Болгарію, селянський край, запрягти до свого воза. Анґлійський консуль Ґріневіч покинув врешті Болгарію, а 16-ьох болгарів, що стояли на анґлійській службі, мусіла влада примкнути. Під софійськими фільтрами знайшли вибуховий матеріял. Вершком анґлійських спроб вмішатися у внутрішні болгарські справи, була заява, складена в мин. пятницю анґлійським послом у Софії, Ґ. Ренделем, перед американськими журналістами. Цей дипльомат заявив, що з хвилиною, коли він покине територію Болгарії, стане вона перед безпосередньою небезпекою. Виявилося, що саме з тою хвилиною Болгарія оминула всякої небезпеки.

Висівши в неділю по обіді у Берліні, мали ми нагоду ствердити, що святочна недільна публика німецької столиці далеко більше цікавиться кроком Болгарії, як усіми попередніми мадярсько-румунсько-словацькими актами. Люди говорять, дискутують, передбачують і снують пляни. В розмовах часто мова про альбанських фронт, про який від кількох днів панує майже тиша. Сам крок Болгарії — як сказано — зовсім зрозумілий. Болгарія — побратим Німеччини з минулої війни. Німеччину тиснув Версай, Болгарію — Неї. Ще всі тут памятають літню візиту болгарського ґенерала зі світової війни Джекова на західн. фронті (по розгромі Франції), коли то німецькі старшини передали цьому гостеві золоту книгу міста Неї на знак, що ганьба над Болгарією також уже не істнує. Прольоґ до великої залізної весни, заповідженої Фірером, уже зачався. Зачалася одна з найцікавіших драм новітньої Европи.

КТВ.

——o——

Населення Болгарії радісно витає нім. вояків

СОФІЯ, 5. III. — Від ранніх годин понеділка болгарське населення вже призвичаїлося до „ґерманів", як воно називає німецьке військо. **Болгарське населення вітало радісно,** дуже часто піднесенням руки німецькі вантажники. Населення не тільки подивляє німецькі лучникові стежі на вулицях і площах, але також радо їм помагає. На всіх мостах стоять сторожі безпеки, менші і більші відділи без ніяких перепон їздять по краю. Рух не зустрічає ніяких перепон у містах і комунікаційних точках. Все йде з прецизністю машини. Болгари на те кажуть **„ґерманська техніка!"** — Німецькі вояки поприкрашували свої блюзи і шапки підсніжками і фіялками. Це ґімназисти й сільські **діти обдаровують німецьких вояків квітами.** Молодь з найбільшим зацікавленням оглядає всі вантажники, цікавиться фаховим боком справи, розпитує своєю шкільною німецькою мовою про подробиці механізму, радо помагає вивішувати прапори, або ставити щогли. Старше покоління, особливо учасники світової війни, виявляє гостинність на кожному кроці, запрошує до хати й вгощує військові відділи та поодиноких німецьких мотоциклістів. Зрештою життя пливе у Болгарії своїм звичайним руслом.

ПОСМЕРТНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ ЗА АЛЬФОНСА XIII. У МАДРИДІ

МАДРИД, 5. III. — У костелі св. Франсіска в Мадриді відбулося заупокійне богослуження за душу покійного короля **Альфонса XIII-го.** На цьому богослуженні були приявні: голова держави **ген. Франко,** всі члени еспанського уряду, провід збройних сил, члени проводу Фаланґи й дипльоматичного корпусу під проводом Папського Нунція.

——o——

Ще в справі анатемування гетьмана Івана Мазепи

У звязку з заміткою „Скасування анатеми на гетьмана Івана Мазепу" в Краківських Вістях" з 25. XII. 1940 р., ч. 152, повтореного в двотижневику „Українська Дійсність" з 15. I. 1941 р., ч. 2, вважаю за доцільне подати деякі подробиці, що торкаються цієї справи.

Одна з найбільш понурих подій нашої історії — це анатема на гетьмана Мазепу. Гетьмана, визначного протектора Церкви, будівничого й мистецького мецената багатьох святинь, викляли 12. листопада 1708 р., виключно з політичних причин та особистої пімсти царя Петра I.

Зпоміж наукової літератури про цю подію, цікаві дві найновіші праці: В. Біднов: „Церковна анатема на гетьмана Івана Мазепу" й О. Лотоцький: „Справа православильности анатемування гетьмана Івана Мазепи", поміщені в томі II. збірника „Мазепа", Варшава, 1939 р.

Автори згаданих статтей, українські вчені-церковники, переконливо виказали, що анатемування не мало ніяких церк.-правних підстав. Єдиного допускального в таких випадках аргументу: порушення віри й моралі — в даному випадку не було. В наказі з 31. X. 1708 р. до митрополита Степана Яворського, цар, що правда, згадує, що гетьман „залишивши православя до єретиків шведів відійшов", але це було лише зручне формулювання чисто політичних міркувань Мазепи. В „указі" з приводу анатеми виразно говориться, що гетьман „присталъ къ Его Государеву недругу Свѣйскому Королю, и отъ того въ арміи генераламъ и прочимъ командирамъ и офицерамъ и рядовимъ въ полку, надъ тѣмъ непріятелемъ учинилъ нестроеніе", й що за це його піддано „прокляттю й анафемі вічно".

Найстрашніше з усього те, що в цьому обряді взяли участь недавні близькі до гетьмана достойники, як церковні, так і світські, на чолі з Іваном Скоропадським.

Разом з гетьманом викляли його однодумців та бойців, — значить, усіх замішаних в політичній та військовій акції гетьмана. Це анатемування було лише одним із багатьох застрашальних засобів нелюдського терору, що ним зламали тоді зрив України. Найбільш прикметною для цього акту рискою було те, що всі постанови церковної влади в цій справі прийшли виключно лише з наказу світських чинників.

Православна Церква за межами Росії не признавала проклону, киненого на Мазепу. Коли гетьман помер, то його поховали за церковними обрядами. Потім, коли його тіло перевезли до Галацу, то його поховав тамошній митрополит у церкві грецького манастиря св. Юрія. Знаємо, що Войнаровський призначив цьому манастиреві тисячу талярів — звичайно, на молитви за покійного гетьмана. Безперечно, православне духовенство в Україні не переставало потайки молитись за Мазепу. Отверто ж молилися за нього, як за фундатора й прикрасителя багатьох церков, проти чого не запротестував навіть цар Микола I., коли довідався про це в Свято-Миколаївському соборі на Печерську у Києві.

Російська Церква пізніше також намагалася оминати щорічне анатемування Мазепи, й врешті заперестала його, що вставлено свого часу до „чину православія". Отож, у виданні цього „чину", що вийшло в Петербурзі 1869 р., як і в виданнях пізніших, вже нема в списі анатемованих осіб імени гетьмана, що проте залишилося, через недогляд, в Минеї.

А 27. червня 1918 р. у вільному Києві, як щось цілком нормальне, відправлено в Софійському Соборі урочисту панахиду за гетьмана Мазепу.

Традиція Української Церкви вважати гетьмана за вірного її сина знайшла своє оформлення в 1932 р.

12. жовтня 1932 р. група послів і сенаторів Української Парляментарної Репрезентації Волині звернулася до митрополита Діонисія з проханням скасувати цю анатему. Цю справу, на внесок митрополита, розглянув Синод Православної Церкви в Польщі на засіданні 22. жовтня 1932 р. Тоді Синод ухвалив звернутися до вселенського царгородського патріярха, а за його посередництвом і до зверхників інших автокефальних Православних Церков, з проханням виповістись у цій справі, та потім, після одержання відповідей, представити її на рішення майбутнього Помісного Собору. Про цю постанову митрополит Діонисій повідомив голову Української Парляментарної Репрезентації листом з 5. XI. 1932 р. за ч. 11.245.

У листі ж до царгородського патріярха, висланому тоді ж за ч. 11.574, митрополит Діонисій повідомив про бажання українського населення, також подав історичні обставини анатемування та просив прихилитись до внеску і задоволити домагання українського народу. Коли минуло кілька місяців, а від патріярха не було ніякої відповіди, митрополит Діонисій знову порушив цю справу перед Синодом. Синод на засіданні 17. лютого 1933 р. постановив: „Не перерішуючи питання про скасування анатеми, киненої на гетьмана Івана Мазепу російським духовенством у Москві та Україні, й беручи під увагу щирий та глибокий смуток вірних з приводу душі гетьмана Івана Мазепи, позбавленої церковних молитов і посередництва Церкви за неї перед Престолом Всевишнього, — дозволити й благословити молитися в храмах за спокій усопшого раба Божого гетьмана Івана Мазепу, хай буде йому Милостивим Суддею Господь, хай простить Він вільні й невільні гріхи його й хай подасть йому обитель у своїх оселях, де праведні спочивають".

Таким чином питання про молитви за душу гетьмана Мазепи було вирішено позитивно в нашій Церкві ще в 1932—3 році. В імя історичної правди слід спростувати всі інші твердження, що появились у цій справі.

І. Коровицький.

БОГДАН ЛЕПКИЙ 34)

Крутіж

(Історичні малюнки з часів гетьмана Виговського).

„Отож затям собі, що нам треба Марусю Богатьківну добути".

„Хоч зпід землі".

„Еге-ж".

„Добудемо".

„Покажеш нам, де цей двір".

„Покажу".

„І на того дідьчого панка з нами підеш?"

„На Фалдовського?..."

І Фтерапонт з радости аж підскочив.

„Хоча б і до пекла піду, наввипередки піду! Таж це він мене за дячиху так скривдив, бо сам, собака, до неї ходив. Підемо на Іродового сина, підемо, і відібемо Марусю, а його за шияку та на гиляку, бо досить уже лиха наків".

„Гов!" — спинив його пориви Босаковський. — „Не люблю, як хто ніж на невроджене теля гострить. Послухай і добре собі на вус мотай".

„Не маю".

„То в лепету клади. Якщо ти підеш з нами і добре справишся, то правдивого голяндського дуката дістанеш, а як ні, то також дістанеш, але так, що й очима не лупнеш. Зрозумів?"

„Ще й як! Рахунок ясний. Дукат, або капут. Але я волію дуката, бо золото і в болоті блищить".

Так вони ввічливо розмовляли, коли наразі, мов ізпід землі стали вилазити селяни, з ціпами, з ломаками, з вилами, два навіть якісь старосвітські рушниці напоготові тримало. Видно було, що з хлібом-сіллю назустріч нашій валці не виходили.

Босаковський глянув, почислив, скільки їх є, і гукнув:

„Черницю під віз!"

Улас і Помело миттю приказ сповнили.

„Хлопці! Круг воза ставай!"

І цього двічі він не потребував казати. Валка в один мент перетворилася у козацький таборець, до якого не легко було приступити.

„Уласе! Заправляй!" — звернувся Босаковський до Уласа, а сам на своїм сухоребрім рванувся вперед.

У руці не шаблю, а люшню від воза тримав. Заки напасники озирнулися, вже нею їм поперед очі вимахував.

Один із тих, що рушниці мали, прицілився, вистрілив, але хибив. Другий ще пороху підсипати не встиг, як люшню по дулі дістав. Але так, що випустив рушницю і вимахуючи руками верещав:

„Ой-ой-ой!"

Босаковський на першого конем наїхав.

„Рушниця, або смерть!" — гукнув.

Селянин кинув рушницю і пустився навтеки. А Борис і Петрусь уже коло свого ватага стояли. Відібраними рушницями геть поза себе жбурнули, а свої на напасників спрямували.

Селяни, як барани, збивалися до купи.

„Тісніше, тісніше, ставай!" — кричав на них Босаковський, — „Щоб моїм людям краще було в купу стріляти. Вибю вас до одного, як собак, хати попалю, худобу заберу з собою, землю і небо лишу, мурла туподушні, удоди смердячі, бісові виплодки погані!"

Батькував і матіркував так, що аж вянули вуха. (Добре, що Нечаїха не чула).

(Далі буде).

З голосів преси

Перехід через Дунай

Перехід німецьких військових частин до Болгарії змальовує плястично воєнний кореспондент „Фелькішер Беобахтер":

»Стою по болгарському боці Дунаю і дивлюся вдолину на ріку та на протилежну румунську землю. Широкий, понтоновий міст простягається з того боку до нас і безкрая ріка німецьких військових авт переїздить уже від годин на землю заприязненої Болгарії. Мешканці довколичних сіл позбігалися на беріг і радісно вітають німецьких вояків, що під звуки військової орхестри уперше вступили на цю землю. Вони тут уже від світанку й чекають ще тепер, коли сонце стоїть уже скісно на небі. В Болгарії вичувається ще щось із братерства зброї у світовій війні. Найкращим доказом цього є спосіб зустрічі німецьких вояків.

Коли ще коротко перед цим сніг і дощеві зливи проносилося над дунайською долиною так, що будова мостів була справжнім піонірським подвигом, — нині сміється сонце, заливаючи своїм промінням рівнину по румунському, та горбовину по болгарському боці ріки. На обох берегах стоять уже протилетунські батерії, щоб на випадок потреби успішно відповісти на ворожий налет. На другому боці бачите будинок Дунайського Корабельного Товариства, а перед ним великий, біло мальований корабель з червоним хрестом на димарі, знак — що це військовий лязарет. Вгору і вдолину ріки пливуть судна, на берегах стоять уже склади матеріялів і безупинно дудонять кольони. Населення збігається все далі з усіх усюдів, твориться життя і рух на цьому клаптику землі, як це ніколи до цього часу. Звідти, здолини, аж до нас докочуються звуки орхестри піхотинського полку. Позаді мене, в малій селянській хатині, дзонять німецькі військові телефони.

Ліворуч закочується поволі сонце поза горби. Вслід за цим стає дошкульно зимно. Цілу ніч і ще день, а може і багато довше перекочуватисьме тудою, через міст і на суднах німецьке змоторизоване військо. Орхестра попакувала свої інструменти. Саме тепер переїхала через міст і підсовується нагору кольона легкої протилетунської артилерії«.

Ще одна проблєма

Про ситуацію на відтинку американсько-англійської політики супроти Совітів подає цікаві завваги нюйорський кореспондент „Франкфуртер Цтг":

»Коли дивитися з Америки на англо-американське відношення до Совітів то видно, що хаос у них усе більшає. Після безупинного натиску англійців, щоб Америка припинила свій експорт до Совітів, мав Сумнер Велс (амер. міністр військових справ) неприємну розмову зі совітським амбасадором Уманським. Але в міжчасі прийшла вістка про лет серa Стеферда Крипса (англ. амбасадора в Москві — Ред.) до Анкари і про його висказ, що, мовляв, він оптимістично настроєний щодо англійських взаємин зі Совітами. З Лондону приходять спізнені вістки про трьох і півгодинну розмову Ідена з Майським (сов. амбасадор у Лондоні — Ред.) перед його виїздом на Близький Схід. Приходять улюблені балканські вістки про нібито німецько-совітське напруження. То ж пан Сумнер Велс мав вчора знову довшу розмову з Уманським і цим разом уже нічого не повідомляли про неприємний, чи холодний хід тої розмови.

Отже, хоч у дипльоматичній сфері знову приходить на денний порядок фаза ніби то творення чогось довкола Москви, — то все таки не вгавають лондонські жалі з приводу морських транспортів зі Злучених Держав до Совітів. »Ню-Йорк Геральд Трибюн« передає погляди з кол англ. міністерства для справ господарської війни, за якими зі західньої гемісфери щодня переходить на транссибірську залізницю справжня ріка всякого добра в кількості півтори тисячі тон, або 100 вантажних вагонів. Совітський імпорт бавовни з Північної та Південної Америки зріс у восьмеро. Найбільша кількість матеріялу походить зі Злучених Держав. Докладні інформації англійського міністерства про всі подробиці морських транспортів до східньо-азійських портів — як це виходить зі звіту »Ню-Йорк Геральд Трибюн« — можуть здивованим американським читачам уперше дати поняття про діяльність англійських агентів в Америці. У цьому звіті подано навіть подробиці про вантаж одного зі совітських кораблів, що відплив з Ню-Йорку та двох японських, що відплинули з Филядельфії та Ню Орлеану. Перший із них — за лондонськими інформаціями — віз двигуни Дізля, бензинові мотори, частини вертільних машин, електричні каблі, кадмій, шеляк, каву та гумову сировину; другий — мідь, кулькові вложа, машини, нафтові смари, оливу, стару гуму, тощо. Назагал, у трьох тижнях січня відійшло з Півн. та Південної Америки до Азії 74 кораблі, з них 68 зі Злучених Держав. Англійці інформують американців також про це, хто нібито робить ці закупи в їхній країні, при чому твердять, що цілий ряд японських фірм, це на ділі — німецькі. Рефрен звіту »Ню-Йорк Геральд Трибюн« старий і повторяє заедно: припиніть вивіз до Совітів, Японії та Манджуко, бо користь із нього у першу чергу тягне Німеччина. У цій суматосі напрямків та аргументів годі визнатися, чи ядро суперечностей лежить в Лондоні, отже між Іденом та міністром господарської війни Делтоном, або може в тому, що англійці радо хотіли б довести до порозуміння зі Совітами, але одночасно хотіли б перешкодити такому ж порозумінню Америки зі Совітами на ґрунті збільшеної торговельної вимін«.

Його непередбачений скорий виїзд з Анкари та безмістовна заява представникам преси. Щоб подорожі Ідена надати більшого значіння, англ. війська заняли один з менших островів італійського Додеканезу, італійці їх зараз звідтам прогнали. Це добра ілюстрація до рекламованої подорожі Ідена, що вказує на безсилля Англії.

ВИСЛІД РУМУНСЬКИХ ВИБОРІВ

БУКАРЕШТ, 5. III. — Як тимчасовий вислід плебісциту в Румунії включно з голосами, відданими в понеділок, оголошено офіціяльно такі цифри: відданих голосів 2,020.975, з того »за« 2,018.417, »проти« 2.358. Отже опозиційні голоси дають всього 1 від 1.000. У Букарешті віддали досі 225.502 голосів, з того 488 »ні« (»проти«). За дотеперішніми приблизними підрахунками є цілі округи, в яких на 28.000 голосів »так« (»за«), не було ні одного голосу »ні«! Численні округи виказали по одному голосі »ні«, інші знову по 2—4 заперечливих голосів.

ІДЕН В АТЕНАХ

РИМ, 5. III. — Присутність Ідена в Атенах коментують в Італії, як симптоматичний покажчик сильного нервового потрясення, що його зазнала Англія після найновішої перемоги держав оси. Стверджують при цьому, що ані Іден, ані ніякий інший англієць не зможе вже перешкодити вигнанню Англії з південно-східньої Европи. Про якісь наслідки військового характеру нічого й думати, бо англійці не вспілі перекинути ще своєчасно відповідну скількість військ до Греції. Таким робом по суті може бути лише про округло 12.000 англійського війська, яке тепер знаходиться в Греції, розташоване головно по етапних командах.

МУСОЛІНІ ДО ЦАРЯ БОРИСА

РИМ, 5. III. — З нагоди приступлення Болгарії до пакту трьох великодержав Мусоліні переслав цареві Борисові таку телеграму:

„Дозволяю собі заявити Вашій Царській Величності, що сьогоднішній день вважаю особливо важним в історії і для майбутнього Болгарії. Це льогічне і відважне рішення ставить Болгарію в одному ряді з потугою, що завтра створить новий европейський лад. Памятаю наші розмови з минулих років і дозволяю собі переслати Вашій Царській Величності мої найкращі побажання і поздоровлення. **Мусоліні.**

Забезпека німецького крила на Балкані

БЕРЛІН, 5. III. — Після приступлення Болгарії до пакту трьох великодержав німецькі війська ввійшли до цього краю. Цей вмарш відповідає духові пакту й служить тій меті, щоб, денебудь повстануть можливості для англійців поширити війну, виступити проти Англії. Подібно виглядала справа в Румунії, як тепер у Болгарії. Якщо були які сумніви щодо того, що Англія хотіла спричинити війну на Балканах, то ці сумніви розвіяв Рендел, англійський посол у Софії. Ще минулої пятниці повідомив він англійських і американських журналістів, що разі, якщо Болгарія стане по стороні великодержав оси, англійське летунство збомбардує болгарські комунікаційні сполуки. Рендел сказав це за згодою Черчіля, що в одній промові в палаті громад хотів налякати Болгарію гострими словами. Недавно міністер для Індії Емері домагався, щоб Англія вдарила на Балкан.

Підчас теперішньої війни нераз виявилося, що великодержави оси в лискавковий спосіб виступали проти англійських плянів поширити воєнні дії. „Не чекаємо ніколи" — пише „Фелькішер Беобахтер", — аж англійці розпалять воєнний смолоскип, тільки все витручуємо його Черчілеві з руки. Німецьке крило забезпечене і на півночі й на півдні".

Державні мужі Болгарії та здоровий розум болгарського народу переконалися, з якої сторони погрожує небезпека. Вони забезпечили Болгарію приступленням до пакту трьох великодержав і згодою на вмарш німецьких військ. Таким чином Лондонові завдано велику програну. Урядові англійські круги вислали міністра Ідена до Анкари, щоб він прослідив фронти на південному сході. Напевно вернеться він до Лондону з порожними руками. Несподіванкою для турецької прилюдної опінії був

Новинки

КАЛЕНДАР

БЕРЕЗЕНЬ

6. Четвер — пр. Тимотея.
7. Пятниця — Н. м. мч. в Ев.

— ЗАЯВА. У зрозумінні ваги реалізованої зараз акції допомоги студентству, заявляємо наші щомісячні датки на Фонд Допомоги Українському Студентству й нашу волю при кожній нагоді вести пропаганду цієї дуже важної загально-української справи аж до часу, доки на шлях масової жертвенности не стане весь свідомий загал українського народу: інтелігенція, селяни, робітники, купці, промисловці. 1. М-р Ценко Микола 20 зол., 2. Яворський Богдан 20 зол., 3. Дир. Мицик Роман 15 зол., 4. Марія Ляхович-Біляк 10 зол., 5. Каплистий Макар 10 зол., 6. Бігус Мирослав 10 зол., 7. Палідович Михайло 5 зол., 8. Березовський Данило 5 зол., 9. Гошовський Омелян 5 зол., 10. Колтун Юліян 5 зол. — В моменті, коли на шпальтах нашої преси посилюється дискусія на тему молоді, докладаємо до неї також чин. Дискусія нехай іде в супроводі діл, які докажуть, що суспільство дійсно дорожить цією частиною молоді, що має стати мізком нашої нації. Як перша зорганізована десятка щомісячних деклярантів, віримо, що на наш заклик формуватимуться дальші десятки, так, що не буде ніодного села, де не було б кілька десяток, і ні одного міста, де не було б кільканадцять десяток щомісячних деклярантів на фонд допомоги українському студентству. Голосіть десятки мужчин, жінок, десятки молоді, старших, десятки станові — професійні! Домагайтесь декляраційних листків на фонд допомоги українському студентству при УЦК в Кракові, вул. Зелена 26.

— СТУДЕНТИ, які не мають змоги виїхати на високошкільні студії — ідуть на ВИШКІЛЬНИЙ КУРС культурно-освітніх працівників Лемківщини й Посяння, що його плаштовує Відділ Культурної Праці при Українському Центральному Комітеті в днях 10.—22. березня 1941 р. у Сяноці. Кандидати, що з успіхом покінчать цей курс, дістануть працю в УДК та Районових Делеґатурах, як організатори Українських Освітніх Товариств. — Керманич Відділу Культурної Праці при УЦК.

— КУРС РИТМІЧНОЇ ҐІМНАСТИКИ для пань та ритміки й плястики для дівчат почнеться незабаром у Кракові. Зголошення в середу, четвер та суботу від 4—6 год. попол. в Українській Вселюдній Школі, Краків, Бурґштрассе 60.

— ПОШТОВИЙ КУРС починається дня 20. березня 1941 р. Зголошені кандидатки, що одержать окремі повідомлення, зголосяться в УЦК, Відділ Праці й Суспільної Опіки, Зелена 26/7 в дні 18. березня ц. р. в год. від 9—13 і 15—18. Вступний іспит на пошті в дні 19. березня ц. р. Зголошення у спізненому речинці не будуть розглядані. — Український Центральний Комітет, Відділ Праці й Суспільної Опіки. 1-3

— СПРОСТУВАННЯ ДРУКАРСЬКИХ ПОХИБОК. У 45 (201) ч. „Краківських Вістей" з 2. III. ц. р. у рецензії проф. І. Теслі: „Фізична карта чорноморських країв В. Кубійовича та М. Кулицького" помилково зложено в 1 шпальті, у 3 рядку згори „різними" — має бути „ніжними"; у 15 рядку здолини в 1 шпальті замість 1:48.000 — має бути 1:64.000.

— ШАХОВИЙ ТУРНІР У КРАКОВІ. У вівторок 11. ц. м. в год. 18-ій починається турнір членів гуртка шахістів при УОТ у Кракові. Приявність усіх членів обовязкова. Зголошення і вписи нових учасників приймають ще в четвер 6. III., і в суботу 8. III. від 18—19 год. в домівці УОТ, Адольф Гітлер-Пляц 12, II. п.

— КУРС ПРОВІДНИКІВ СІЛЬСЬКОЇ МОЛОДІ відбувається в Мінянах, пов. Грубешів. Веде його референт виховання молоді при грубешівському УДК. Слухачів, що їх обовязує таборове життя, є 21. Після скінчення курсу стануть вони курінними, головами УОТ і т. п.

— ПРИКЛАД ГІДНИЙ НАСЛІДУВАННЯ. В селі Задубці, пов. Грубешів, на весіллі Євгена Поліщука та Зиновії Мазур гості зложили на культурно-освітні цілі 30.50 зол.

— МАДЯРСЬКЕ Телеґрафічно-Кореспонденційне Бюро („Мадяр Тавіршті Йрода") святкувало 3. III. своє 60-ліття. До 1918 р. воно було приватним підприємством, опісля перейшло під управу держави.

— ПІДЧАС ВЕЛИКИХ ПОЖЕЖ у лондонській Сіті пропала безліч важних документів — завіщань, договорів про аренди і фідеікомиси. Лондонські адвокати створили власні рятункові відділи, щоби видістати з-під румовищ папери, але не встигли зберегти перед знищенням тисячі важних документів.

В перші роковини смерти бл. п.

Олени Горалевичевої

відправиться в суботу, 8. березня ц. р. в год. 7.30 у церкві св. Йосафата в Люблині

ПОМИНАЛЬНА БОГОСЛУЖБА.

Малий фейлетон

Дали себе пізнати

У нас неодна добра думка, а з нею родиться неодин гарний почин.

Ось, в одному містечку кинув хтось гадку:

„Так не може бути, ми досі нічого не вдіяли, щоб наблизитись до чужинців — дати їм змогу пізнати нас, наші звичаї, нашу пісню, мистецтво, культуру й т. д."

І думка ця захопила усіх. Стали скуповувати харчі, напитки, позичати рушники, скатерті, килими, всякі національні прикраси та емблеми. Проєктодавець, голова ініціятивного комітету, аж змарнів від тієї метушні.

Врешті прийшов великий день. Гості сходилися. Все в небувалому підйомі. Кожний дивився з гордощами на багато заставлений стіл, голова імпрези бігав, вітав усіх, а в памяті переповідав промову, яку склав йому один знайомий за десять золотих. Співаки, збиті в кутку, пригадували по-тихеньки пісні.

Вкінці сіли до столу. Стали кружляти чарки, грянула перша пісня по тості. Згодом закурились чуби. У воєнний час люди забули силу напитків. Підйом змігся ніж гарячка підчас грипи. Небавом ніхто вже й не розбірав — що, коли й як їсти. Деякі — через забуття — стали ховати до кармані́в пляшки з чистою, з вином, а то й їжу.

Велику заковику мав достойний *організатор зближення з промовою. Память з похмілля відмовила. Хор не попав у тон, але на це ніхто не звернув уваги*, бо розмах забави ріс. Гості знялися важко ізза столів. Всіх обхопив шал сердечного настрою. Зі скуйовдженим волоссям ходив голова імпрези, піддержуваний двома громадянками, від гурта до гурта, промовляв, вицiловував приятелів, а при цій нагоді й дівчат. Дехто бився за доступ до бочки з пивом. Дехто попивав у кутках „чисту", яку встиг сховати при столі, а деякі вирішували між собою особисті розрахунки аж ляскіт нісся гомоном по салі.

Чужинці тільки стояли й захоплювались. Вкінці, як усе вже докладно побачили, відійшли непомітно.

Проте забава йшла аж до рана. Всі були вдоволені, а громадянство розходилось із почуванням, що чужинці нас пізнали. Лише організатор зближення ходив два дні захриплий і з синяком під очима, а дехто з мальконтентів бідкався:

„Якби знаття, що таке вийде..."

ІЗГОЙ.

ВИШКІЛЬНИЙ КУРС ДЛЯ КУЛЬТУРНО-ОСВІТНІХ ПРАЦІВНИКІВ ЛЕМКІВЩИНИ Й ПОСЯННЯ

відбудеться

в Сяноці в днях від 10. до 22. березня 1941 р.

Вимоги до кандидатів: а) характерність, національна й особиста гідність, настанова до національно-суспільної праці; б) щонайменше середня освіта, винятково може бути незакінчена; в) по змозі — якесь практичне вміння (вести хор, театральний гурток, тощо) в національно-суспільній праці.

Всі курсанти мають привезти зі собою постіль, білля, приладдя до їди та писальне приладдя. Всі курсанти привезуть зі собою свої життєписи (із зазначенням своїх практичних вмілостей), потверджені У. Д. Комітетом. Без поручення УДК на курс не приймають.

Оплата за ввесь прожиток 60.— зол. від кожного курсанта. Кошти прожитку й дороги для своїх курсантів, що не мають якоїсь постійної платні й є незаможні, покриють УДК, або їх Районові Делеґатури. Коли для якогось УДК було б рішуче не під силу оплатити ці кошти, слід внести відповідно обосноване проханну до УЦК у справі допомоги.

Керманич Відділу Культурної Праці **при УЦК.**

Німецьке військо в Болгарії

(ГОЛОСИ ПРЕСИ)

БУКАРЕШТ, 5. III. — Вся румунська преса розписується про цю важливу подію, навязуючи її до заяви болгарського премієра Філова. Між інш. „Курентуль" пише про вдоволення в цілій Румунії з цього приводу, бо це дає надії на швидке вирішення важних справ в Европі та нового в ній справедливого для всіх народів ладу.

БІЛГОРОД, 5. III. — І югославянська преса подає на перших сторінках часописів вістки про німецькі війська в Болгарії і заяву болгарського премієра, зазначуючи, що приступлення Болгарії до оси дає відпір усім затіям Англії на Балканах.

ШТОКГОЛЬМ, 5. III. — В цілій Швеції приступлення Болгарії до оси зробило велике враження. Вся преса заповнена вістками з Болгарії. Шведські часописи підкреслюють велике значіння тієї події, зазначуючи її вагу на Балкані, де тепер Німеччина запевнила собі майбутні стратегічні успіхи й остаточну перевагу.

ОСЛЬО, 5. III. — І норвезькі щоденники тільки й те пишуть, що сталось в Болгарії. Зокрема підчеркують цю невдачу англійської дипльоматії та великі успіхи політики оси. „Афтенпостен" пише, що це створює зовсім нове положення в Европі не лише під політичним оглядом, але й стратеґічним.

ПАРИЖ, 5. III. — Париська преса подає докладно промову болгарського премієра, а факт приступлення Болгарії до оси коментує як певну познаку того, що до цього пакту приступлять небаром ще й інші держави.

ТОКІО, 5. III. — Японська преса підкреслює зріст потуги оси та її успіхів, які віщують уже недалеку повну перемогу.

Болгарський щоденник про вхід нім. військ

СОФІЯ, 5. III. — „Болгарський нарід зі захопленням вітає по містах і селах німецьких вояків". — Під таким наголовком вечірній щоденник „Дуна" поміщує опис вмаршу німецьких військ до Болгарії. Звітовик обширно описує прояви стихійного захоплення, з яким болгарське населення скрізь вітає німецькі війська. З усмішкою на лиці — пише звітовик — увійшли до Болгарії вояки геройської Німеччини, що звязана з нами союзом. На привіти болгарського населення вони відповідають гріжким „Ура!" У кількох місцевостях можна було бачити зворушливі сцени, коли сиві болгарські ветерани пізнавали у старшинах німецьких військ, що входили до Болгарії, своїх товаришів зі світової війни.

Останки ворожих кораблів на морі

БЕРЛІН, 5. III. — Стежні літаки німецького летунства устійнили на морі на захід від Ірляндії останки кораблів зі слідами сильної пожежі. Останки ті, сильно перехилені, плили непорушно по воді.

З українського життя

ТРИЗУБ — ЗНАК ВОЛОДИМИРА ВЕЛИКОГО.

Заходом УОТ в Ярославі відбувся 9. лютого ц. р. з циклю намічених викладів цікавий реферат О. Вергуна п. н. „Тризуб — знак Володимира Великого". Виступ прелеґента, що — до речі — приватніми студіями піднісся до рівня популяризатора й науковця, на терені Ярослава одинокий знавець минулого княжого города Ярослава, запевнював згори велике зацікавлення. П. Вергун зясував подрібно всі тези походження тризуба, вияснюючи геральдично черґування красок на гербах, прапорах, відзнаках, причому гостро напятнував невластивість самовільного нарушування правильних красок та форм держ. гербу. На слухачах помітне було велике зацікавлення, зокрема ілюструванням різного рода тризубів рисунку самого прелеґента.

Дня 12. лютого ц. р. відбулася панахида в роковини смерти Ольги Басараб. Панахиду відслужили 5 священиків. Після панахиди в салях УДК відбулася святочна академія заходом Жіночої Секції. Реферат виголосила п-ні Терлецька. Опісля слідували дві жіночі декламації та виступ жіночого хору. Приявних на цій академії було дуже мало. Мабуть ярославське громадянство збайдужніло навіть і до таких поминків.

МИСТЕЦЬКИЙ ВЕЧІР У ВАРШАВІ.

Заходом Комісії Зимової Допомоги відбувся в неділю 23. лютого ц. р. в УДК, при вщерть виповненій салі мистецький вечір, з якого дохід призначений на зимову допомогу.

Програму мистецького вечора виповнили: сольо Ігора Іліча в супроводі фортепяну (при фортепяні інж. Радюкова); козачок п. Міри Заленської з п. Суходольським, сольо п. Ніни Сікорської („Айстри" — Олеся та „Не співайте мені цеї пісні" — Стеценка). Поєдинок-козачок п. Свідерського з п. Мостенцем закінчив першу частину мистецького вечора, що викликав бурю оплесків. Атракція була тим більша та робила велике враження, що до поєдинку-козачка виконавці, Свідерський і Мостенець, виступили в козацьких червоних оксамитових контушах.

Другу частину програми виповнили знову: сольо п. Ігора Іліча при акомпаніяменті фортепяну. В першій і другій частині п. І. Іліч співав по німецьки та італійськи. Козачок п. Мари Заленської з п. Свідерським, козачок-сольо п. Мостенця, сольо п. Сметанюка при акомп. фортепяну. П. Сметанюк відспівав дві пісні: „Тихенький вечір на землю спадає" та „Ой, не дивуйсь, що ніч така блакитна". Добре також вийшов козачок-сольо з шаблею п. Свідорського, а бурю оплесків викликав чумацький танок з батогом п. Ільницького, що був перебраний у льняний народній стрій, а на голові мав широкого соломяного бриля. Мистецький вечір закінчився виступом Українського Національного Хору під дир. В. Божика, що відспівав низку пісень. Публика довго оплескувала та домагалась ще щось почути, але хористи більш не показались. Слухаючи співу цього хору, можна одне сказати: маючи таку пісню й такий У. Н. Хор під орудою В. Божика — „наша пісня, наша слава не вмре, не загине".

П-Я-К.

ВЕЧІР ПІСНІ Й ТАНКУ В НІМ. ПЕРЕМИШЛІ.

Заходами УСК „Сян" відбувся 23. лютого ц. р. в Нім. Перемишлі „Вечір пісні й танку" в салі О. Василіян. На програму зложились точки танкової ґрупи з Валяви, виступи ревелерсів, а саме пп. Лозинського (тенор), Ґлембоцького (II. тенор), Коростіля (I. бас) та Степаняка (II. бас). Новістю для Перемишля був виступ мішаних ревелерсів в особах: пп. Новаківської І. (сопран), Шумило М. (альт), Турка (тенор) та Степаняка (бас). На доповнення програми зложилось: деклямація п. Лозинського, сольоспів п. Шумило з акомп. фортепяну (п. Дубляницева) і танець „Чумак" у виконанні танцюриста з Валяви. Вечір закінчено одноакткою „На перші гулі". Зацікавлення Вечором досить велике, чого доказом повна саля публики. На окреме вирізнення заслуговує танкова ґрупа з Валяви, що перед німецькими гостями та українською публикою вивела кілька національних танків у національній ноші, за які збирала гучні оплески.

Зимова допомога — це найважливіша справа. Памятайте про бідну дітвору, про жертви війни, хворих по лікарнях і братів, що ждуть від Вас помочі

ОГОЛОШЕННЯ

Дрібні оголошення

КОНКУРС

Підляський Союз Українських Кооператив у Білій розписує конкурс на:

1. **Референта збуту с.-г.** Вимоги: середня освіта, володіння німецькою мовою, кооперативні або торговельні студії, бодай 2-літня практика, поручення кооп. установ.

2. **Секретаря-перекладчика.** Вимоги: принаймні середня освіта, добре володіння німецькою мовою в слові й письмі, довша практика в канцелярії, поручення знаних громадян, найрадше кооператорів.

3. **Магазинера.** Вимоги: по змозі середня освіта, практика в О. С. К., поручення знаних кооператорів, згл. кооп. установ.

Платня для усіх після умови. Подання з вимогами й перебігом життя та відписами посвідок пересилати до 15. березня ц. р. на адресу:

Ukrainischer Genossenschaftsverband in Biała Podlaska, Freiheitsplatz 4/I. 917 2-2

Музиків, які знали бл. п. Нестора Нижанківського і бувших Його учнів, прошу подати свої адреси: Melanie v. Nyżankowska, Baden-Baden, Langestr. 55/I. 938 1-1

Фахівець-муляр, з довголітньою практикою, шукає відповідного заняття. Прошу писати: Парубочий Ілько, G-n 4592, Stalag XI A. 937 1-1

Пошукую Тадея Шустера (уродж. 4. VIII. 1914 з батька Йосифа й матери Анни) зі Східниці, пов. Дрогобич, що із VI. пон. Стрільців пішов 5. IX. 1939 на війну. Відомості прошу подавати: Anton Schuster, Gieboldehausen, Volksdeutsche Mittelstelle, Kr. Duderstadt. 936 1-2

Різьби вишивковим способом: касети, бомбонєри, альбоми, тарілки, тощо поручає Володимир Повзанюк, Краків, Фльоріянська 6. 902 4-10

РОВЕРИ, роверові частини, патефони, плити, батерії, електротехнічні матеріяли — найдешевше купите в „ФАЛІ", Краків, Звежинецка 17. 921 2-5

Ф-ма „Перлот", фризієрський сальон, Краків, вул. Ясна 6, пошукує першорядного, дамського й мужеського, фахівця. — Українська Комісарська Управа. 922 1-2

Друзі зі Скалату відозвіться: Basil Datschuk, Kattowitz, Emmerstr. 20. 924 1-2

Микола й Петро Дужі та знайомі з села Карова, пов. Рава Руська, відозвіться: Matwijas Johann, Thröm, N. 10, Kr. Ratibor O/S. 925 1-1

Хто знав би адресуАдріяна Заремби з Тростянця, прошу писати на адресу: Пагута Володимир, Zahntechn., Neisse, Töpferstr. 9. 926 1-1

Уневажнюю всі особисті документи, виставлені на прізвище: Chromyj Georg, Krakau, Krupniczastr. 44. 954 1-1

Шукаю швагра Линя Михайла і Линя Антося з Явори, пов. Турка. — Бринь Микола, Pulsnitz (Sachsen). 933 1-1

Пошукую друзів Шкаврітка Тараса, Лисяка Богдана, Мойсея Івана: Румежак Михайло, Wickensen b. Eschershausen, Kr. Holzminden (Braunschweig). 934 1-1

Пошукую Андрія Манька з села Пятниці, пов. Добромиль. Прошу писати: Anna Stwertnia, Kreppelhofstr. 23, Landeshut — Schlesien. 935 1-1

Хто знав би про місце побуту Федора Чорненького, Пядики — Коломия, прошу подати: Semtschyschyn Mykola, K. III. Trunz — Elbing, Westpr. 951 1-1

Друзі й знайомі з села Почапи, пов. Золочів, відозвіться: Осип Гулик, Zigarenfabrik, W. E. Z. Altenburg (Thür.), Metzerstr. 44. 952 1-1

Оховський Михайло із Шляхтинець, який перебуває в полоні в Німеччині, хай зголоситься: Юліян Середюк, Bahnschutzpolizei, Krakau-Płaszow. 939 1-2

Друзі зі села Могильниця, пов. Теребовля, відозвіться на адресу: Салій Петро, Neuhaus — Schierschnitz, Kr. Sonneberg, Thüringen, Neue-Welt 82. 940 1-1

Друзів та знайомих з Калуша прошу відозватися: Ізидор Мацала, bei Huhn, Oberpeissen, Bernburg, Land. 860 1-1

Пошукую сина Константина Чорнобіля. Ласкаві відомості посилати: Йосиф Чорнобіль, Український Допомоговий Комітет, Замістя, Холмщина. 941 1-1

Друзів і знайомих із Сновидова, пов. Бучач, шукає: Михайло Гучок (В), Криниця, Кармель. 942 1-1

Д-ра Михайла Мельника пошукує Стефанія Напова, Томашів Любл., Пілсудського 77. Справа брата Грабаря з Мостів. 943 1-1

Знайомі з села Настащина, пов. Рогатин: хто знав адресу Лежички Федя, прошу писати: Łeżyczka Petro bei J. Polmann, Steinaugrund, üb. Lamsdorf O/S. 927 1-1

Ремісник одружиться з селянською дівчиною до літ 25. Зголошення із світлиною слати до Адміністрації „Крак. Вістей" для „Шатина". 928 1-1

Друзі й знайомі з села Явче, пов. Рогатин, відозвіться на адресу: Lewickyj Johann, bei W. Elbeker, Steinaugrund, Kr. Falkenberg O/L. 929

Друзі й знайомі з Болехова, пов. Долина, відозвіться: Mykoła Chimiak, bei J. Schulte, Steinagrund, Kr. Falkenberg O/L. 930 1-1

Біженець з Рогізна, пов. Дубно, просить знайомих і Світанського Івана відкликнутися: Berezecky Philipp, Nastätten (Taunus), Karl Gasteyer. 931 1-1

Увага! Сеняківка, пов. Костопіль, Волинь. Кузій Петро пошукує брата Івана. Хто знав би про нього, прошу дати знати на адресу: München 5, Kleenstrasse 44, T. r. Rgl. Sterk. 932 1-1

Друзі з села Глібовичі Вел., п. Бібрка, відозвіться: Дмитро Люзьняк, G-n 13446, Stalag IX C, Arb. K-do 701. 944 1-1

Друзі з села Острів, пов. Львів, відозвіться: Олекса Гейник, G-n 13444, Stalag IX C, Arb. K-do 701. 945 1-1

Друзі з села Порхова, пов. Бучач, відозвіться: Петро Липинський, G-n 12568, Stalag IX C, Arb. K-do 701. 946 1-1

Друзі з села Надорожна, пов. Товмач, відозвіться: Петро Романюк, G-n 12567, Stalag IX C, Arb. K-do 701. 947 1-1

Друзі з села Товстобаби, пов. Підгайці, відозвіться: Пилип Сичик, G-n 13464, Stalag IX C, Arb. K-do 701. 948 1-1

Пошукую Степана Лобойду з села Креховичі, пов. Долина: Лобойда Михайло, Loitz, Pom., Kr. Grimmen. 949 1-1

Подаю до відома кревним і товаришам, що я звільнений з полону: Maceluch Maftej, Loitz, Pom., Dübelwerke K. G. 950 1-1

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ: Ціла сторінка 600 зол., пів сторінки 320 зол., 1/4 сторінки 180 зол., 1/8 сторінки 150 зол. 1/16 сторінки 80 зол.
МЕНШІ ОГОЛОШЕННЯ: 1 міліметер ширини 1 шпальти (або його місце) 1 зол. — В тексті 100% дорожче, на першій сторінці 200% дорожче.
ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ: 30 сотиків за слово, найменше 3 зол. Для шукаючих праці 15 сот. за слово. Матримоніяльні по 50 сот. за слово.
КНИЖКИ: Всі книжки нашого видавництва продають книгарні й адміністрація видавництва. Хто хоче замовити книжки просто на свою адресу — повинен наперед прислати належитість і на пересилку, а тоді вишлемо бажані книжки.

ПЕРЕДПЛАТА „Кр. В.": Передплату треба висилати згори. Передплата однакова в краю й закордоном. Часопису на кредит не можемо висилати. При зміні адреси треба все подавати попередну адресу.

ВИСИЛКА ГРОШЕЙ: Гроші на передплату чи книжки з Генерального Губернаторства треба посилати переказами або чеками нашого видавництва Sch A Warschau Nr. 2.143. З Німеччини на чеками нашого видавництва на Postscheckkonto Berlin № 68085.
З Протекторату: чеками „Українського Видавництва" Postsparkasse Prag 78.513. Курс 1 нім марки 2 злоті; 1 чеської корони 2[illegible]
При висилці грошей все треба подати на що призначені гроші. Звертаємо увагу: подавати читку і докладну адресу.

За Редакцію відповідає начальний редактор М. Хомяк у Кракові. Видає „Українське Видавництво", Краків, вул. Райхсштрассе 34, II. Тел. 230[illegible]
З друкарні „Нова Друкарня Денникова" під наказною управою, Краків, вул. Ожешкової 7, тел. 102-79.
Verantwortlich für den Gesamtinhalt und Anzeigenteil: Hauptschriftleiter M. Chomiak, Krakau. Verlag: „Ukrainischer Verlag" G. m. b. H. Krakau Reichsstrasse 34. Fernspr. 230-39. — Druck: „Neue Zeitungsdruckerei", Kommissarische Verwaltung, Krakau, Orzeszkowagasse 7, Fernsprecher [illegible]